

Око будућности заједничке европске валуте у следећој години има доста дилема. То је посредно признала и немачки канцелар Ангела Меркел која је у новогодишњој поруци сународницима нагласила да се евро мора учврстити и ојачати.

Естонија броји новац

У главном граду Естоније, Талину, ових дана се ужурбано броји новац. Национална валута - круна, одлази у историју, а броје се и новчанице евра који се уводи.

Када се уморе од бројања, Естонци могу да предахну гледајући на телевизији специјалну поруку коју им је из Брисела упутио шеф Европске комисије Жозе Мануел Баросо:

"Одушевљен сам што Естонија усваја евро. То значи да је број људи који користе заједничку европску валуту достигао 330 милиона. То је свакако добра вест за грађане и за привреднике у Естонији, а и за економске перспективе ваше земље. Желим да вам честитам што сте испунили услове за увођење евра, свега 6 година након уласка у ЕУ. То је показатељ ваше одлучности и ваше стручности. Све најбоље и још једном искрене честитке."

Снажна подршка еврџ

Анкете указују да већина од милион и 300 хиљада грађана те мале балтичке земље подржава увођење евра. После уласка у НАТО и ЕУ, то доживљавају као још један показатељ да су део Запада.

Други, међутим, брину што њихова земља улази у клуб који се у протеклих годину дана нашао у озбиљној кризи. Они су врло гласни.

На бандере у Талину лепе плакате којима поручују да се Естонија укрцава на Титаник иако је јасно да он иде ка огромној санти леда.

Један од незадовољних грађана је Анти Пуламетц:

"Естонија усваја евро у најгорем могућем тренутку, када председавајући Европске уније каже да је читав европски пројекат доведен у питање. Естонија је као Титаник. На пучини се види огромна санта леда, на палуби је у току журка, а Титаник у кориту брода нема безбедносне коморе које би ограничиле продор воде у случају оштећења. У економији и финансијама улогу тих безбедносних комора играју управо националне валуте."

Када неку земљу погоди економска криза, врло је повољно да она има сопствену валуту јер њена вредност може да падне и да тако могући већи извоз. Естонија се тог механизма одавно одрекла. Њена круна је била везана најпре за немачку марку, а онда за евро.

Независну монетарну политику практично није имала ни до сада. Правдајући увођење евра, министар финансија Јурген Лиги такође посеже за метафором из поморства:

"Када дува бура, боље је да будете на броду него изван њега."

Меркел: евро нема алтернативу

Кључни играч на том великом броду је решен да лађа не заврши као Титаник.

Немачки канцелар Ангела Меркел искористила је новогодишње обраћање сународницима да поручи да евро нема алтернативу, иако су многи у Берлину протеклих

месеци гунђали јер су финансијски морали да притекну у помоћ најпре Грчкој, а потом и Ирској.

"Европа је последњих месеци на великом искушењу. морамо ојачати евро. Ту није реч само о парама. Евро је далеко више од валуте. Ми Европљани смо, на срећу, уједињени. Уједињена Европа је гарант наше слободе и нашег мира. Евро је темељ нашег просперитета. Немачкој је потребна Европа и заједничка валута зарад нашег напретка и превазилажења изазова који долазе из целог света. Ми Немци привхатамо терет одговорности, иако је то понекад врло тешко."

Немачкој не одговара распад еврозоне

Ангела Меркел је протеклих месеци често била критикована да није на време реаговала на ширење дужничке кризе са Грчке на Ирску, а у Новој години можда и на Португал и Шпанију, па чак и на Италију. Устезала се јер је то значило трошење немачких пара на спасавање других.

Поставља се питање да ли је она сада своје суграђане почела да припрема за могућност да наредних месеци начини нове уступке како би спасила евро.

Немци су свесни да би скупо платили распад еврозоне.

Ако би, на пример, поново била уведена немачка марка, она би драстично скочила у односу на друге валуте, а то би засигурно смањило немачки извоз на којем се темељи невероватно успешни опоравак немачке привреде у 2010. години.

У политичком смислу колапс евра би довео у питање читав пројекат интеграције који је темељ мира у Европи од Другог светског рата. Чини се да је политичка елита у Берлину и другим престоницама дошла до консензуса - спасавање евра ће бити тешко, али би последице његовог колапса биле далеко теже.

(BBC)